

artikelen, de Sacramenten, het Gebod en het Gebed, de vier dingen waar alle ziel mee te maken heeft; die elk Christen van noode heeft; waar ieder in Christus' kerk van af weet; en die bijna allen eertijds van buiten kenden.

En opdat nu in de kerk *de kennisse* blijven zou, en men niet gedachteloos klanken na zou spreken, is van meet af in de kerk de behoefte gevoeld, om juist deze vier stukken aan alle leden der kerk uit te leggen. Ieder lid der kerk moest, hoe beknopt dan ook, weten te zeggen wat hij onder elk *Geloofsartikel* verstond; wat elk *Sacrament* bedoelde; wat de inhoud van elk *Gebod* was, en wat vervat was in elke bede van het *Onze Vader*.

En terwijl op die wijs deze vier stukken van het leven der kerk steeds opnieuw waren toegelicht en verduidelijkt, had dit dan tevens het gemak en het voordeel, dat men op die wijs, ongemerkt, in deze vier stukken een viervoudig snoer bezat, waarin alle deelen van den inhoud onzer Belijdenis op ongekunstelde wijze waren saamgeregen.

Zal het goed zijn, dan zal men er dus weer op moeten aandringen, dat het onderzoek naar iemands Geloofsbelijdenis weer hoofdzakelijk loopen ga over de vraag, of hij weet wat de kerk in elk der *Twaalf Artikelen* belijdt, wat elk *Sacrament* bedoelt, wat elk *Gebod* inhoudt, en wat in elke *Bede* is vervat, en of hij, dit wetende, hierin met de Christelijke kerk overeenstemt.

Bijbelsche geschiedenis is ook uitmuntend, maar een jong man, die al de Richters op zijn duimpje kent en in de reizen van Paulus niet mist, geeft nog van niets blijk dan dat hij een sterk *geheugen* heeft; en zoo hij niet minstens even flink weet te antwoorden op de vragen over het *Geloof* en het *Sacrament*, het *Gebod* en het *Gebed*, moest men den toegang tot het heilig Avondmaal voor hem sluiten.

Wat nu de *Geloofsartikelen* aangaat, zoo merkt men aanstonds op, dat de Catechismus deze noemt: de Artikelen onzes *algemeenen* en *ongetwijfelden Christelijken geloofs*.

Deze omschrijving toch is van het uiterste gewicht. Immers hier zit in, dat deze artikelen des geloofs niet de geloofsbelijdenis van deze of gene afdeeling der Christelijke kerk vormen, maar van de Christelijke kerk *in het algemeen*. Het is dan ook een feit, dat de Twaalf Geloofsartikelen den grondslag der belijdenis uitmaken zoowel bij de Gereformeerden als bij de Lutherschen, zoo bij de Roomschen als bij de Armeniërs en Grieken.

Heel de Christelijke kerk, zoover die op aarde, in al haar afdeelingen